

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN NYKYTILA

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2025

2 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

3 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

4 Suunnitelman laatijat

5 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

JOHDANTO

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan keskeisimpiä tehtäviä. Kuntalain (410/2015) 1 :n mukaisesti "Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla". Hyvinvointia ja terveyttä edistetään laajasti ja poikkihallinnollisesti kunnan kaikilla sektoreilla sekä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Taustalla vaikuttaa useita maakunnallisia strategioita ja asiakirjoja, kuten ehkäisevän päihdetyön malli, terveystuolliikuntastrategia sekä kulttuurihyvinvointisuunnitelma. Vuonna 2024 kuntaorganisaatiossa koettiin suuria toimintaympäristön muutoksia. Kaakon kaksikon palveluyhteistyö päättyi 31.7.2024 hyvinvointipalveluiden osalta, ja nämä palvelut siirtyivät kunnan itse tuotettaviksi.

Miehikkälän hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2025 kuvaa tiiviisti miehikkäläläisten hyvinvoinnin nykytilan sekä hyvinvoinnin vuositavoitteet ja toimenpiteet painopisteittäin eri ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi. Vuoden 2024 hyvinvointikertomuksen raportointi on tehty yhdessä Virolahden kunnan kanssa erillisenä asiakirjana.

Väestön hyvinvoinnin nykytilan kuvaamisessa on hyödynnetty Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemiä vähimmäistietoindikaattoreita, jotka vuosittaisen raportin ja suunnitelman tasolla kuvaavat riittävän tarkasti kunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilaa. Hyvinvoinnissa tapahtuneiden muutosten seurannan mahdollistamiseksi indikaattoritieto rajattiin vuosille 2021-2024, vaikkakin pääosin tuorein tieto on vuodelta 2023. On myös monia indikaattoreita, joiden viimeisin tieto on useamman vuoden takaa. Syynä tähän ovat esimerkiksi tietosuoja-asiat tai liian vähäinen tapaus- tai vastaajamäärä. Indikaattoritiedon yhteydessä esitetään vertailun vuoksi vastaavat luvut myös naapurikunta Virolahdelta ja koko Kymenlaakson maakunnasta.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN NYKYTILA

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Vuoden 2023 tiedon mukaan **29,4 % 7–12-vuotiaista nuorista oli ylipainoisia**, ylipainoisten osuus ikäryhmässä on kasvanut kahdessa vuodessa yli 17 %. Yhtenä selittävänä tekijänä ylipainoisuuden lisääntymiselle voidaan nähdä koronapandemian aiheuttama fyysisen aktiivisuuden väheneminen. 13–16-vuotiaiden ikäryhmässä ylipainoisia oli 31,4 %, mutta ylipainoisten osuuden nousu on ollut nuorempaa ikäryhmää maltillisempaa. Pienten, 2–6-vuotiaiden lasten ikäryhmässä kehityssuunta on ollut erityisen myönteinen – vuonna 2023 18,8 % oli ylipainoisia, kun vielä vuonna 2021 vastaava osuus oli 21,9 %.

Koronapandemia saattaa olla selittävänä tekijänä myös sille, että vuonna 2021 vain 25 % 8. ja 9. luokan oppilaista oli **kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä** viimeisen kahden viikon aikana. Osuus oli kuitenkin hieman suurempi, kuin koko Kymenlaakson alueella vastaavaan aikaan. Niin ikään vuonna 2021 samassa ikäryhmässä kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevia oli 18,8 %. Tuoreempaa tietoa tänä päivänä osalta ei ole käytettävissä. Seuraavan kouluterveyskyselyn tuloksia tuleekin näiden osalta tarkastella, jotta nähdään mihin suuntaan tilanne on kehittynyt.

Myös **heikon fyysisen toimintakyvyn** omaavien 5. luokan oppilaiden osuus on hiljalleen noussut valtakunnallista trendiä mukaillen. Vuoden 2024 MOVE!-mittauksen mukaan 66,7 %:lla miehikkäläläisistä 5.-luokkalaisista oli heikko fyysinen toimintakyky. 8.-luokkalaisilla vastaava luku on 54,1 % (Virolahden tieto, joukossa myös miehikkäläläisiä nuoria).

Vuonna 2021 40 % 8. ja 9. luokan oppilaista **jätti koululounaan syömättä**. On syytä seurata tämän indikaattorin kehitystä vuoden 2025 kouluterveyskyselyn tulosten valmistuttua.

Miehikkälässä 22,1 % 18–24-vuotiaista nuorista oli vuonna 2023 **syрjätymisriskissä** (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalveluksessa). Määrä on hieman noussut edellisvuodesta. Tämän ikäryhmän tilanteen kehittymistä tulee seurata tarkasti. On myös syytä huomioida, että myös esimerkiksi väli vuoden pitäjät ja vanhempainvapaalla olevat luetaan tähän ryhmään, vaikka he eivät todellisuudessa olisi syrjäytymisriskissä.

Erityistä huolta herättää tieto siitä, että 25,8 % 4. ja 5. luokan oppilaista on **kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa** (vuoden 2021 tieto). Tämän suhteen olisi aiheellista saada tuoretta tietoa seuraavasta kouluterveyskyselystä.

Vuosina 2023 ja 2024 kunnan saama pistemäärä kouluruokailusuosituksen noudattamisesta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä oli 43, kun vuonna 2022 vastaava luku oli 61. Kyseessä on yksi HYTE-kerroinindikaattoreista, jotka vaikuttavat kunnan saamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosaan. Onkin syytä tarkastella, miksi luku on laskenut ja mitä voidaan tehdä sen nostamiseksi.

Työikäiset

Vuonna 2024 **vaikeasti työllistyvien, rakennetyöttömien**, osuus työikäisestä väestöstä oli 5,8 %. Vaikeasti työllistyvät ovat työikäisiä, jotka liikkuvat työttömyyden, työvoimapolitiittisten palveluiden ja lyhyiden työsuhteiden välillä ja heillä on vaikeuksia työllistyä avoimilla

työmarkkinoilla. Osuus on noussut edellisvuodesta (jolloin oli 4.9 %), nousua on havaittavissa koko maassa.

Työkyvyttömyyttä kuvaava indeksiluku oli viimeisimmän (vuoden 2022) tiedon mukaan Miehikkälässä 129.3. Indeksi kuvaa kuntien ja alueiden työikäisen väestön työkyvyttömyyttä suhteessa koko maan tasoon. Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää työkyvyttömyys kunnassa on. Indeksien arvo on koko maassa 100. Vertailulukua Miehikkälän osalta ei ole käytettävissä.

Ikäihmiset

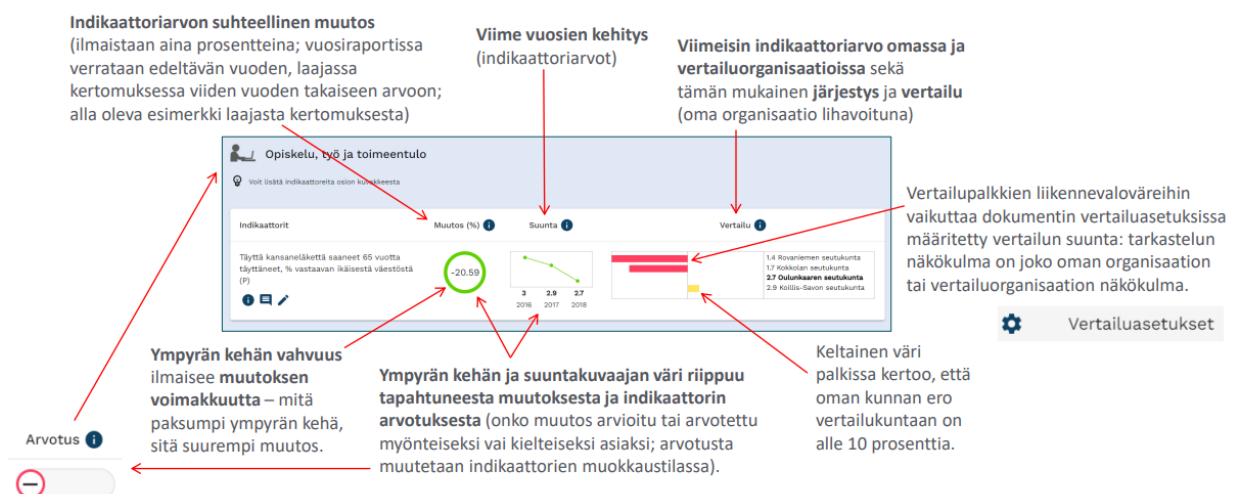
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä ovat viime vuosina olleet laskussa niin Miehikkälässä kuin koko Kymenlaakson alueella.

Indikaattoritiedon mukaan kunta ei ole asettanut **tavoitteita ja toimenpiteitä ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi**. Tähän tulee jatkossa kiinnittää huomiota etenkin kunnan väestön ikärakenne huomioiden.

Kaikkiin ikäryhmiin liittyen Miehikkälässä on oltu viime vuosina koko Kymenlaakson tilanteeseen verrattuna paremmalla tasolla muun muassa **poliisin tietoon tulleiden henkeen ja terveyden kohdistuneiden sekä omaisuusrikosten** osalta. Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden määrä noudattelee maakunnan linjaa.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Indikaattoritiedon tulkinta



22.2.2023

Vertailua tehdään vertailuorganisaation tilanteesta suhteessa Miehikkälän kunnan tilanteeseen (vihreä palkki = kyseisen vertailuorganisaation tilanne on vähintään 10 prosenttia parempi kuin

omassa organisaatiossa, punainen palkki = kyseisen vertailuorganisaation tilanne on vähintään 10 prosenttia huonompi kuin omassa organisaatiossa jne).

VÄHIMMÄISTIETOINDIKAATTORIT

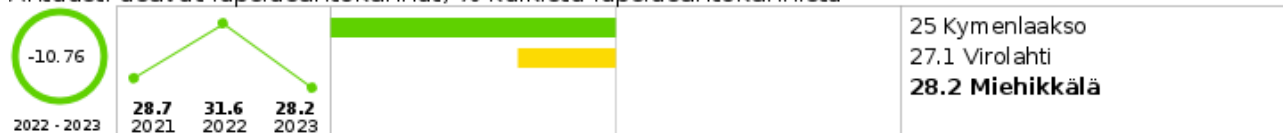
Vähimmäistietoindikaattorit

Vähimmäistietoindikaattorit

Väestöennuste 2030 (laskettu 2024)



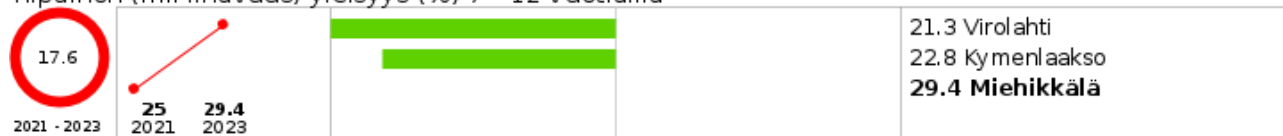
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista



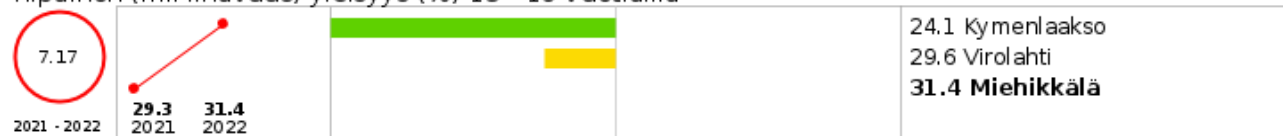
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla



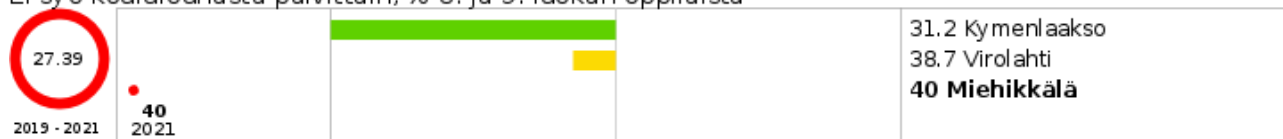
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla



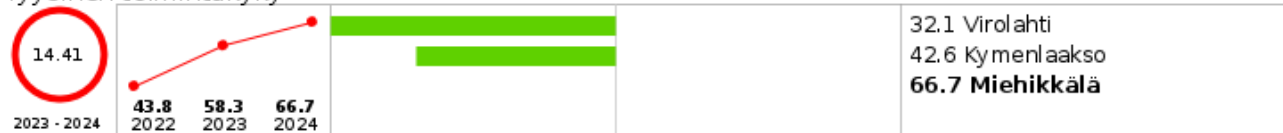
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla



Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista



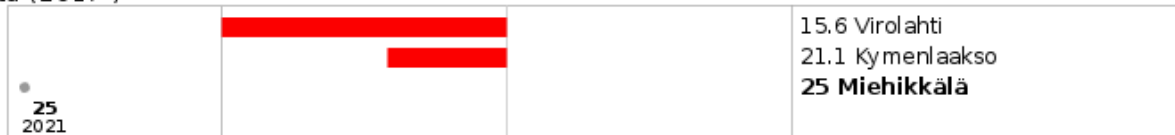
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky



Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky



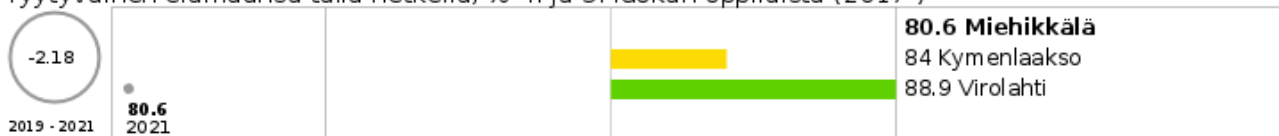
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)



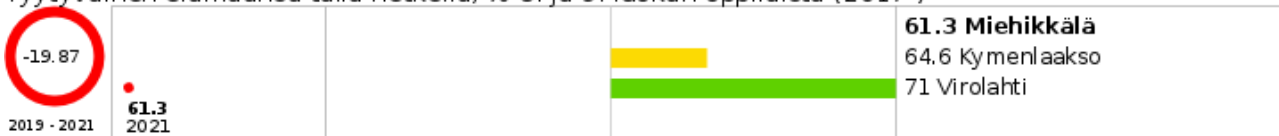
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista



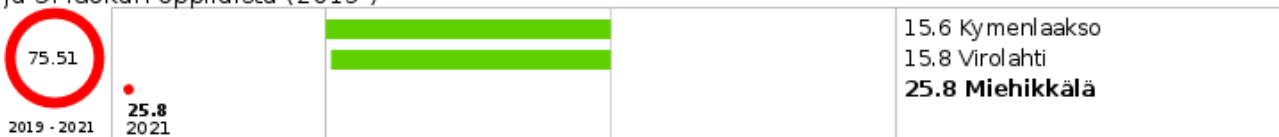
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)



Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)



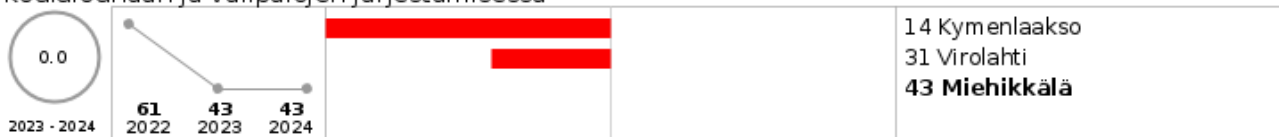
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)



Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa, % kouluista



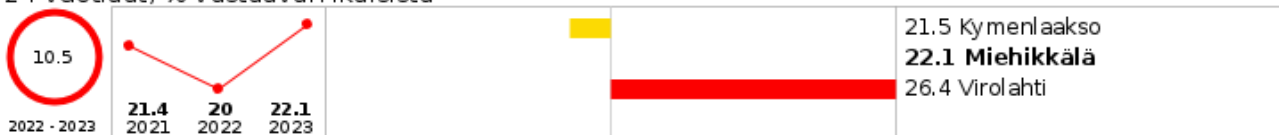
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä



Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus



Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä



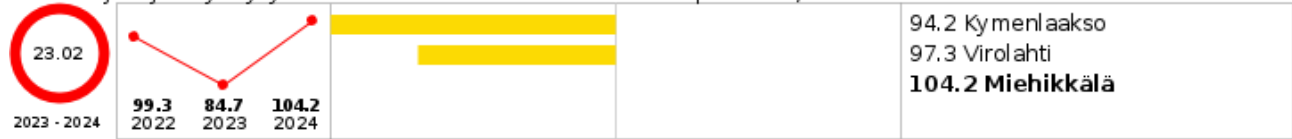
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista



Työkyvyttömyysindeksi, ikävakioitu



Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta



Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta



Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta



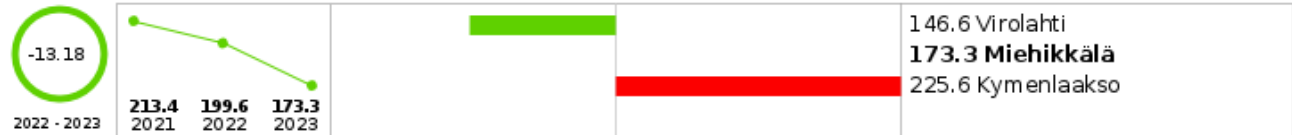
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä



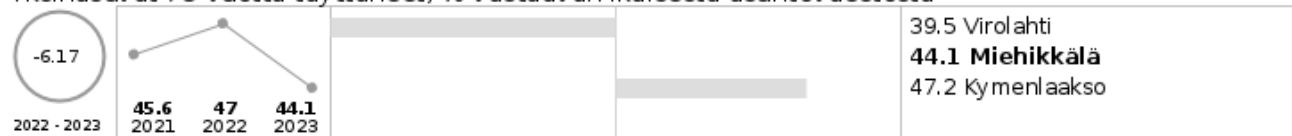
Kunta on asettanut tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottomusten lisäämiseksi, %



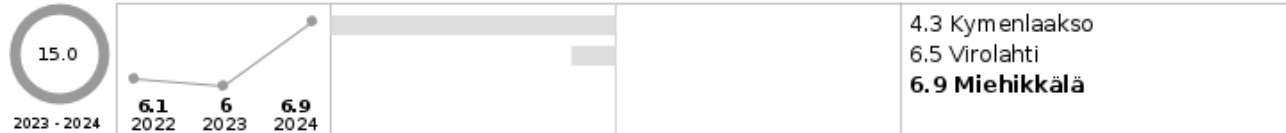
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä



Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä



Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä



Sairastavuusindeksi, ikävakioitu



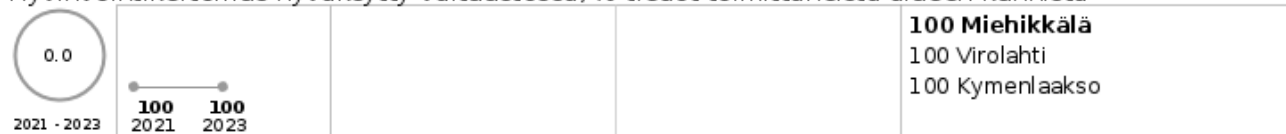
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %



Väestöryhmien välisten terveyserojen raportointi valtuustolle, % tiedot toimittaneista alueen kunnista



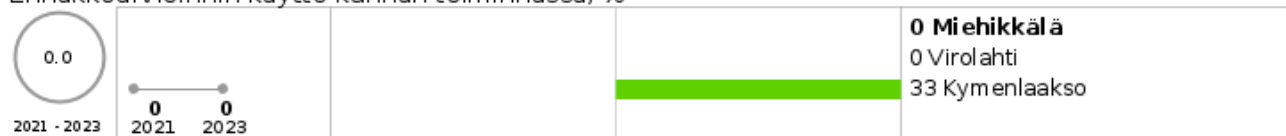
Hyvinvointikertomus hyväksytty valtuustossa, % tiedot toimittaneista alueen kunnista



Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä



Ennakoarvioinnin käyttö kunnan toiminnassa, %



Varhaiskasvatukseen osallistuneet lapset, % 1 - 6-vuotiaista (sis. kunnalliset ja yksityiset varhaiskasvatustoimijat)
83 prosenttia (2023)

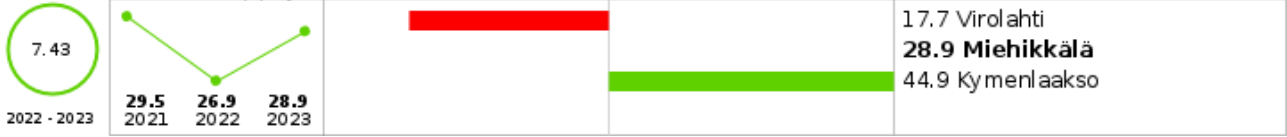
Ala-asteiden saavutettavuus, ala-asteikäiset, enintään 2 km [%]



Liikennevahingoissa vammautuneet ja kuolleet henkilöt, lkm

Liikennevahingoissa vammautuneita 14, kuolleita 0 (Onnettomuustietoinstituutti, 2023)

Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus, iäkkäät, Enintään 500m [%]



Enintään 1 kilometrin etäisyydellä säännöllisen liikenteen joukkoliikenteen pysäkeistä asuvat, % asukkaista



OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2025

Tämä suunnitelma kytkeytyy alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan, maakunnalliseen terveystuonkstrategiaan ja kulttuurikasvatussuunnitelmaan sekä Etelä-Kymenlaakson liikenneturvallisuussuunnitelmaan. Kaikissa suunnitelmissa on painopisteittäin kootut toimenpidetaulukot.

2 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Kunnan hyvinvointityötä ohjaavat myös useat kansalliset linjaukset ja suositukset koskien esimerkiksi liikuntaa, ehkäisevää päihdetyötä ja kulttuuria. Myös väestöryhmäkohtaisia suunnitelmia on laadittu.

Alueellisia suunnitelmia:

- [Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus 2020 ja suunnitelma 2020-2025](#)
 - [Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma 2021-2025.pdf](#)
 - [Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2020-2025](#)
 - [Kymenlaakson kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2024-2025.pdf](#)
 - [Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelma 2024-2025.pdf](#)
- [Kymenlaakson alueellinen ehkäisevän päihdetyön malli 2024-2025](#)
- [Terveystuonkstrategia - Kymenlaakson Liikunta ry](#)

3 Hyvinvointisuunnitelma

Alla oleva toimenpidetaulukko vuoden 2025 hyvinvointisuunnitelmaksi pohjautuu pitkälti vuosien 2023-2024 Miehikkälän ja Virolahden yhteiseen hyvinvointisuunnitelmaan. Taulukkoon on tehty joitakin lisäyksiä indikaattoritiedon kautta tehtyjen huomioiden pohjalta.

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Vahva ja tuettu vanhemmuus	Varhainen tuki, perhekeskustyö - Perhekerhoista alkaen luodaan luottamuksellista yhteistyötä - Lapsiperheiden palvelujen	HVA-yhteistyö (perhekeskustoiminta) Sivistyspalvelut (varhaiskasvatus, perusopetus,	- Osallistujat lkm/v - Lastensuojelun asiakkaat 0-17 v. - Tyytyväinen elämäänsä 4.-5. lk

	yhteistyön tiivistäminen - Palveluprosessien tiivistäminen	nuorisotoimi) Kolmas sektori	
Hyvien sosiaalisten suhteiden turvaaminen	Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen - Varhaiskasvatus ja perhekerhot - Nuokkaritoiminta - Vertaistoiminta, kerhotoiminta - Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen - Ikätason kehitystehtävien turvaaminen - Alakouluikäisten kohtaamispaikan ja toiminnan järjestäminen	Sivistyspalvelut (varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisotoimi) HVA-yhteistyö (perhekeskustoiminta) Kolmas sektori	- Kohtaamispaikkojen kävijämäärät lkm./v. - Tapahtumien lkm./v. - Vertais- ja kerhotoiminnan kävijämäärät lkm./v.
Turvallisesti liikenteessä	Osaamisen lisääminen - Koulutusta varhaiskasvattajille - Materiaaleja 1.-luokkalaisten vanhemmille - Liikenneturvallisuuspäivä alakoululla	Sivistyspalvelut (varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisotoimi) Kuntateknikka Liikenneturva ja Pelastuslaitos Kolmas sektori	- Toteutuneet koulutukset ja materiaalien jako lkm./v. - Liikenneturvallisuuspäivän toteutuminen
Hyvinvoiva arkea	Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö - Kantti kestää 5.lk, Ryhmytymispäivät 7. lk, Tunnetunneli 8.lk - Laajoissa terveystarkastuksissa käsittelyssä päihteet ja mielenterveys - Lasten ja nuorten mielenterveyden ensiapukoulutus henkilöstölle (Mieli ry) - Kohderyhmälle sopiva viestintä Ehkäisevän päihdetyön viikolla Lasten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen - Miehikkälän kulttuurivuosi (mm. Vaikuttavat nuoret ja	Sivistys- ja hyvinvointipalvelut Kulttuuri ja elinvoima HVA-yhteistyö Kuntalaiset Hankeyhteistyö	Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö - Osallistujat lkm./v. - Käsittelyn toteutuminen laajoissa terveystarkastuksissa lkm./v. - Toteutuneet koulutukset lkm./v. - Kuvaus kohderyhmää koskevasta viestinnästä EPT-viikolla Lasten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen - Tapahtumien ja osallistujien määrä lkm./v.

	<p>Sirkus Miehikkälä -hankkeet, tanssit, kyläkinot)</p> <p>Liikkumaan innostavan arjen mahdollistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liikkuminen osana varhaiskasvatussuunnitelmaa - Harrastamisen Suomen mallin jatkaminen - Pitkän liikuntavälitunnin toteuttaminen kaikissa kouluissa - Liikuntaneuvonnan yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa - Nykyisten liikuntamahdollisuuksien kartoittaminen ja mahdollisten puutteiden tunnistaminen - Uimakoulu yhteistyö Virolahden kanssa - Liikkuva koulu -toimintamallin vahvistaminen 		<p>Liikkumaan innostavan arjen mahdollistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liikkuvien lasten lkm./v. - Kerhojen lkm./v. - Yhteistyötapahtumien /-kampanjoiden ja osallistuneiden lkm./v.
Osallisuus	<p>Monikanavainen viestintä ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viestinnässä yhteistyötä mm. HVA:n ja TE-palveluiden kanssa - Nuorisovaltuuston ja vammaisneuvoston kuuleminen - Eri tapahtumat/hankkeet (esim. Sirkus Miehikkälä ja Vaikuttavat nuoret) - Osallistuvan budjetoinnin käyttöönoton mahdollisuuksien kartoittaminen 	<p>Kunnan kaikki toimialat Hankeyhteistyö Kolmas sektori</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Eri viestintäkanavien käyttö (mm. kunnan kotisivut, some) (kuvaus asiasta) - Aloitteet, toimenpide-ehdotukset lkm./v. - Hankkeiden toteutuminen, lkm./v., osallistujien lkm./v. - Osallistuva budjetointi käytössä kyllä/ei

Työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Työkykyä tukevaa hyvinvointia	<p>Monipuoliset harrastusmahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdistysten toimintaedellytysten avustaminen - Kulttuuri- ja 	<p>Kunnan kaikki toimialat Kolmas sektori Hankeyhteistyö</p>	<p>Monipuoliset harrastusmahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdistyksille myönnettyjen avustusten määrä (lkm ja euroina) - Kulttuuri- ja

	<p>liikuntatarjonnan ylläpitäminen ja kehittäminen</p> <p>Liikkumaan innostava arki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaikille saavutettavien lähiliikuntapaikkojen ja luontoalueiden sekä -reittien kehittäminen ja ylläpitäminen - Omatoimista liikkumista edistävien kampanjoiden toteutus - Liikuntaneuvonnan käyttöasteen lisääminen ja palveluketjun kehittäminen <p>Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutetaan osajia mielenterveyden ensiaputyöhön (Mieli ry) - Kohderyhmälle sopiva viestintä Ehkäisevän päihdetyön viikolla 		<p>liikuntaharrastuksiin sekä tapahtumiin osallistuneet lkm./v.</p> <p>Liikkumaan innostava arki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lähiliikuntapaikkojen ja luontoalueiden sekä -reittien lkm ja kuvaus mahdollisesta tapahtuneesta kehityksestä - Kampanjat ja niihin osallistujat lkm./v. - Liikuntaneuvonnan asiakkaiden ja liikuntalähetteiden lkm./v. <p>Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toteutuneet koulutukset lkm./v. - Kuvaus kohderyhmää koskevasta viestinnästä EPT-viikolla
<p>Kiinni työelämään ja työelämässä</p>	<p>Työllisyyden tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kesätyöpaikkojen tarjoaminen - Kesätyöntekijöitä palkkaavien yritysten ja yhdistysten avustaminen - Työttömien tavoittamisen kehittäminen - Ohjaamo-toiminnan käynnistäminen <p>Osaavan ja jaksavan työvoiman tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen (HVA ja TE-palvelut) - Kunnan liikuntatarjonnan esille tuominen - Liikuntaneuvonnan käyttöasteen lisääminen ja palveluketjun kehittäminen 	<p>Kunnan eri toimialat Etelä-Kymenlaakson työelämäpalvelut HVA-yhteistyö</p>	<p>Työllisyyden tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kesätyöllistettyjen lkm./v. - Yhdistyksille ja yrityksille myönnetyt avustukset (lkm. ja euromäärä) - Kuvaus Ohjaamo-toiminnasta <p>Osaavan ja jaksavan työvoiman tukeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työkykyarviointien toteutuminen lkm./v. (HVA) - Liikuntaneuvonnan asiakkaat lkm./v. <p>Kotouttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvaus kotoutumisohjelman mukaisen toiminnan

	Kotouttaminen - Etelä-Kymenlaakson kuntien kotoutumisohjelman toteuttaminen		toteutumisesta
Osallisuus	Monikanavainen viestintä ja vaikuttamismahdollisuudet - Yhdistys- ja seurataapaamisten toteuttaminen - Palaute- ja tyytyväisyyskyselyt - Vammaisneuvoston kuuleminen - (Kulttuuri-)tapahtumat ja hankkeet (mm. Sirkus Miehikkälä) - Osallistuvan budjetoinnin käyttöönoton mahdollisuuksien kartoittaminen	Kunnan kaikki toimialat Kolmas sektori Hankeyhteistyö	- Yhdistys- ja seurataapaamiset lkm./v. - Kyselyjen lkm./v. - Aloitteet ja toimenpide-ehdotukset lkm./v. - Tapahtumien ja osallistujien määrä lkm./v. - Osallistuva budjetointi käytössä kyllä/ei

Ikääntyneet

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Turvallinen ja toiminnallinen arki	Omatoimisen liikkumisen turvaaminen ja edistäminen - Palveluliikenteen ylläpitäminen - Liikenneturvallisuus jalankulussa ja pyöräilyssä (kunnossapito, hiekoitus, aeraus) - Kaikille saavutettavien lähiliikuntapaikkojen ja luontoalueiden sekä -reittien ylläpitäminen ja kehittäminen - Esteettömyyskartoitus - Liikuntaneuvonnan käyttöasteen lisääminen ja palveluketjun kehittäminen - Tiedon lisääminen hyvinvointia ja terveyttä edistäviin ravitsemustottumuksiin liittyen - Luustoterveyden	Kunnan eri toimialat Kolmas sektori Vammais- ja vanhusneuvosto	- Palveluliikenteen käyttömäärät lkm./v. - Kuvaus jalankulun liikenneturvallisuuteen liittyvistä toimista - Lähiliikuntapaikkojen ja luontoalueiden sekä -reittien lkm. ja kuvaus mahdollisesta tapahtuneesta kehityksestä - Kotona asuvat yli 75-vuotiaat (% vastaavan ikäisestä väestöstä, ind.) - Toteutuneet esteettömyyskartoitukset lkm./v. - Liikuntaneuvonnan asiakkaat lkm./v. - Kuvaus toimista liittyen tiedon lisäämiseen hyvinvointia ja terveyttä

	edistäminen		edistävästä ravitsemustottumuksista - Kuvaus luustoterveyttä edistävästä toimista
Mielekkäitä arjen kokemuksia	<p>Hyvinvointia monipuolisesta harrastustoiminnasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matalan kynnyksen liikuntapalvelut ikäihmisille - Riittävästi kohtaamispaikkoja - Kulttuuritoiminta palvelutaloissa <p>Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikääntyneiden mielenterveyden ensiapukoulutus (Mieli ry) - Kohderyhmälle sopiva viestintä Ehkäisevän päihdetyön viikolla 	Hyvinvointipalvelut Kolmas sektori	<p>Hyvinvointia monipuolisesta harrastustoiminnasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnan liikuntaryhmien ja osallistujien lkm./v. - Kohtaamispaikkojen määrä, kävijät lkm./v. - Kulttuuritoimintojen lkm./v. <p>Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toteutuneet koulutukset lkm./v. - Kuvaus kohderyhmää koskevasta viestinnästä EPT-viikolla
Osallisuus	<p>Monikanavainen viestintä ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdistys- ja seurataapaamisten toteuttaminen - Vanhus- ja vammaisneuvostojen kuuleminen - Digituki-palvelun jatkaminen - (Kulttuuri-)tapahtumat ja hankkeet (mm. Sirkus Miehikkälä) - Hyvinvoinnin bingo - Osallistuvan budjetoinnin käyttöönoton mahdollisuuksien kartoittaminen 	Kunnan kaikki toimialat Kaakon Digituki Hankeyhteistyö Kirjastopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> - Yhdistys- ja seurataapaamisten lkm./v. - Digituen asiakkaat lkm./v. - Hankkeiden toteutuminen lkm./v., osallistujat lkm./v. - Hyvinvoinnin bingo osallistuneet lkm./v. - Osallistuva budjetointi käytössä kyllä/ei

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

4 Suunnitelman laatijat

Miehikkälän kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä

Hyvinvointikehittäjä Suvi-Riikka Viitala, puh. 040 199 2047, suvi-riikka.viitala@miehikkala.fi

5 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä